

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Stredná odborná škola Pruské
4. Názov projektu	Industry 4.0 - prepojenie teórie s praxou
5. Kód projektu ITMS2014+	312011AINZ
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub rozvoja podnikateľských zručností – prierezové témy
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Ing. Ľubica Lašová
8. Školský polrok	september 2021 – január 2022
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	http://www.sospruske.sk/prepojenie-teorie-s-praxou/pedagogicky-klub-rozvoja-podnikatelskych-zrucnosti.html?page_id=10542

Úvod:

Pedagogický klub rozvoja podnikateľských zručností – prierezové témy je vytvorený učiteľmi všeobecno – vzdelávacích predmetov, odborných predmetov a špeciálnej pedagogičky.

Klub bude fungovať od februára 2021, spolu 25 mesiacov a jeho udržateľnosť vychádza z koncepcie nového modelu SOŠ, ktorého súčasťou sú „riešiteľské rady“ tímov pre vzdelávacie oblasti ISCED 3A, 3C a pre odborné vzdelávanie a prípravu.

Spôsob organizácie: stretnutia 2 krát do mesiaca. Dĺžka jedného stretnutia: 3 hodiny.

Zrealizované stretnutia:

September 2021 – 2 stretnutia, každé v trvaní 3 hod.

Október 2021 – 2 stretnutia, každé v trvaní 3 hod.

November 2021 - 2 stretnutia, každé v trvaní 3 hod.

December 2021- 2 stretnutia, každé v trvaní 3 hod.

Január 2022- 2 stretnutia, každé v trvaní 3 hod.

Varianta klubu: pedagogický klub s výstupmi

Zameranie pedagogického klubu:

Pedagogický klub sa bude zameriavať na rozvoj podnikateľských vedomostí, ekonomického myslenia a rozvoja kľúčových kompetencií pre 21st. v súlade s požiadavkami súčasného trhu

práce, ako prierezovej témy.

Cieľom realizácie aktivít pedagogického klubu je zvýšenie odborných kompetencií pedagogických zamestnancov pre ďalšie zvyšovanie úrovne podnikateľských vedomostí, ekonomického myslenia a projektových kompetencií žiakov naprieč vzdelávaním.

Podnikateľské vedomosti, ekonomické myslenie a schopnosť riešiť problémové úlohy z tejto oblasti, sú dôležitými (kľúčovými) schopnosťami žiaka a predpokladom pre ďalší úspešný osobnostný a profesijný rast žiaka. Táto požiadavka je súčasťou modernej SOŠ, ktorá je súčasťou Systému duálneho vzdelávania.

Činnosti a výstupy v rámci predmetného pedagogického klubu budú následne implementované do edukácie s cieľom rozvíjať u žiakov kompetencie tak, aby vedeli komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, ekonomicky myslieť, tvoriť správne rozhodnutia, vytvárať podnikateľské zámery, stanovovať ukazovatele úspechu.

Ďalšími aktivitami členov pedagogického klubu, tvorbou výstupov a ich implementáciou do praxe, chceme dosiahnuť, aby žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce sa naučili riadiť seba, tím (firmu), vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod.

Vytvoríme didaktické materiály, ktoré budú následne efektívnym nástrojom učenia sa žiakov - prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií a ďalšie spôsobilosti, napríklad:

- vhodným spôsobom zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt so zákazníkom,
- zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, poznajú ich funkciu, formálnu úpravu a vedia ju aplikovať,
- vytvoriť základné písomnosti osobnej agendy v elektronickej podobe,
- identifikovať a popísať problém, podstatu javu,
- navrhnúť postup riešenia problému a spracovať algoritmus,
- získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich,
- na základe získaných informácií formulovať jednoduché uzávery,
- na základe stanovených kritérií posúdiť rôzne riešenia a ich kvalitu,
- kultivovane prezentovať svoje produkty, názory,
- prijať kompromis alebo stanovisko inej strany,
- poznať základy jednoduchej argumentácie a vie ich použiť na obhájenie vlastného postoja,
- využívať rôzne typy prezentácií,
- aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu
- proaktívne riadiť (zahŕňa zručnosti ako je plánovanie, organizovanie, riadenie, vedenie a poverovanie), prezentáciou predstaviť výsledky svojej práce širšej verejnosti,
- chápať a rešpektovať hodnoty duševného vlastníctva.

Ďalšie činnosti, ktoré budú realizované v rámci pedagogického klubu:

- Tvorba Best Practice,
- Prieskumno-analytická a tvorivá činnosť týkajúca sa výchovy a vzdelávania a vedúca k zlepšeniu a identifikácii OPS,
- Výmena skúseností pri aplikácii moderných vyučovacích metód,

- Výmena skúseností v oblasti medzipredmetových vzťahov,
- Tvorba inovatívnych didaktických materiálov,
- Diskusné posedia a štúdium odbornej literatúry,
- Identifikovanie problémov v rozvoji podnikateľských vedomostí, ekonomického myslenia a schopnosti tvoriť projekt a navrhnuť možné riešenia.

Stručná anotácia

Pedagogický klub rozvoja podnikateľských zručností – prierezové témy sa zaoberal nasledujúcimi témami:

- Plán činností pedagogického klubu – diskusia k témam, rozdelenie odbornej literatúry.
- Zásady tvorby OPS v danej oblasti.
- Prezentácia OPS súvisiacich so zvyšovaním úrovne v predmetnej oblasti.
- Inovatívne didaktické materiály k rozvoju podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia
- Tvorba inovatívnych didaktických materiálov z predmetnej oblasti, medzi-generačná výmena skúseností.
- Diskusia o štýloch riadenia, tvorbe vízie a implementácii týchto prvkov do edukácie.
- Tímová spolupráca.
- Rozvoj podnikateľských vedomostí a kľúčových zručností.

Kľúčové slová

Zásady tvorby OPS, zdieľanie OPS, prezentácia OPS, rozvoj podnikateľských vedomostí, rozvoj kľúčových kompetencií, ekonomické myslenie, podnikateľské vedomostí, riadenie organizácie, štýly riadenia, tímová spolupráca.

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Zámerom nášho výstupu je popísať aktivity zrealizované učiteľmi, členmi pedagogického klubu na zasadnutiach pedagogického klubu rozvoja podnikateľských zručností – prierezové témy.

Priblíženie témy:

Podnikateľské kompetencie patria v znalostnej ekonomike medzi kľúčové kompetencie potrebné pre trh práce. Preto v období prípravy žiakov na povolanie a ďalší profesijný rast dlhodobo rezonuje potreba vzdelávania zameraného na vytváranie pozitívnej motivácie na podnikanie.

Podnikateľské kompetencie vytvárajú predpoklady na orientáciu žiakov v podnikateľskom prostredí, rozlišovanie procesov odohrávajúcich sa vo firmách, porozumenie ekonomickým informáciám a svetu práce. Sú užitočné pre realizáciu vlastných inovatívnych nápadov, sebarealizáciu, sebaopoznávanie, sebarozvoj a napokon aj pre zvýšenie záujmu občanov o podnikanie a aktívne zapojenie sa do podnikateľskej činnosti v profesijnej kariére.

Podnikavosť je schopnosť jedincov premeniť nápady na reálne činy, chopiť sa iniciatívy, niesť zodpovednosť, prijať riziko a dosahovať ciele. Tvorivý zamestnanec a mladý podnikateľ sú základom úspechu firmy, rozvoja ekonomiky a tým aj celej spoločnosti.

Jadro:

Popis témy/problém

Významným faktorom, ktorý ovplyvňuje poslanie školy, je to, že pripravuje svojich žiakov na celé obdobie profesijnej kariéry, je veľmi dôležité formovať u žiakov také kompetencie, ktoré budú potrebovať pre svoje povolania, pre profesijný rast a svoje uplatnenie počas svojho produktívneho života.

Podnikateľské vzdelávanie by malo pripravovať žiakov na to, aby vedeli po ukončení formálneho vzdelávania čeliť výzvam v reálnom živote.

Na trh práce by mali prísť flexibilní absolventi pripravení meniť zamestnanie, ochotní ďalej sa vzdelávať v neformálnom vzdelávaní, ale aj absolventi schopní vytvárať pre seba pracovné miesta, zamestnanci schopní samostatne viesť menšie tímy, nezávislí samostatní pracovníci, ale predovšetkým absolventi pripravení rozbehnúť svoj vlastný biznis.

Ide o problematiku, ktorá nie je prioritne tematicky vyčlenená v rámci konkrétneho vyučovacieho predmetu, preto je potrebné aby si pedagogickí zamestnanci uvedomili význam rozvoja podnikateľských zručností na zodpovedajúcej úrovni a orientovali sa v problematike a aby ju prirodzeným spôsobom zakomponovali do pedagogickej praxe v oblasti výchovy a vzdelávania.

Uvedenej problematike sme sa venovali počas zasadnutí nášho pedagogického klubu.

Záver:

Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov

Zhodli sme sa, že je potrebné rozširovať ekonomické myslenie. Významným faktorom, ktorý ovplyvňuje poslanie odbornej školy v 21. storočí, je to, že pripravuje svojich žiakov na celé obdobie profesijnej kariéry a aj keď celoživotné vzdelávanie nabera na význame, je veľmi dôležité formovať u žiakov také kompetencie, ktoré budú potrebovať pre svoje povolania, pre profesijný rast a svoje uplatnenie počas svojho produktívneho života. Pre získanie týchto skúseností potrebujú nielen informácie, ktoré získavajú na hodinách, ale musia vedieť pracovať aj s odbornou literatúrou. Pri výbere literatúry, treba dbať v prvom rade na pravdivosť informácií.

V rámci stretnutia sme sa zhodli na nasledujúcej forme pre tvorbu Best Practice:

Názov príkladu Dobrej praxe:

Meno a priezvisko autora, titul:

Názov a adresa zamestnávateľa:

Kľúčové slová

Stručná anotácia

Kontext

Ciele

Realizácia

Výsledky

Nevyhnutné pomôcky a prostriedky

Použitá literatúra a zdroje

Prílohy

Názov príkladu Dobrej praxe:
Meno a priezvisko autora, titul:
Názov a adresa zamestnávateľa:
Kľúčové slová
Stručná anotácia
Kontext
Ciele
Realizácia
Výsledky
Nevyhnutné pomôcky a prostriedky
Použitá literatúra a zdroje
Prílohy

Názov príkladu Dobrej praxe: Aplikácia softvéru AutoCad do výučby odborných predmetov (konkretizácia, doplniť)
Meno a priezvisko autora, titul: <i>doplniť</i>
Názov a adresa zamestnávateľa: <i>doplniť</i>
Kľúčové slová: AutoCad , technológia, technické kreslenie, výpočtová technika, informatika.
Stručná anotácia: softvér AutoCad prináša nové možnosti integrovanej tematickej výučby, je prostriedkom systematickej spolupráce medzi školou, žiakmi a zamestnávateľmi. Umožňuje inovovať obsahový štandard odborných predmetov a reaguje na požiadavky zamestnávateľov.
Kontext: Na základe platného zákona č.61/2015 O odbornom vzdelávaní a príprave realizujeme výučbu podľa platného vzorového štátneho vzdelávacieho programu (doplniť konkrétny vzdelávací program). Súčasťou obsahového štandardu odborných predmetov je špecifikácia požiadaviek a potrieb zamestnávateľa, ktorý určili aplikáciu softvéru AutoCad za dôležitú súčasť obsahového štandardu v týchto odborných predmetoch (<i>doplniť</i>), napríklad: technické kreslenie, odborná prax, technológia a iné.
Ciele: rozvoj kľúčových kompetencií žiaka - rozvoj kreativity, hľadanie nových riešení, tímová spolupráca, overovanie simulácií v praxi, tvorba projektov a iné
Realizácia: časová dotácia Metóda: aktivizujúca, personalizované učenie ... <i>doplniť</i>
Výsledky: <i>doplniť podľa reálne dosiahnutých výsledkov</i>
Nevyhnutné pomôcky a prostriedky: IKT, vvtlačené podklady, formuláre
Použitá literatúra a zdroje: <i>doplniť podľa prístupných zdrojov</i>
Prílohy: <i>doplniť fotodokumentáciu a iné</i>

Pri aktivitách sa treba zamerať na nasledovné kľúčové kompetencie:

- komunikácia (schopnosť efektívne komunikovať - ústne i písomne, v slovenčine i angličtine),
- riešenie problémov (schopnosť identifikovať a riešiť problémy na základe kritického a tvorivého myslenia),
- tímová práca (schopnosť efektívne pracovať s inými ľuďmi ako člen skupiny),
- riadenie seba samého (schopnosť efektívne riadiť seba samého a organizovať svoje aktivity),
- práca s informáciami (schopnosť získavať, analyzovať, usporadúvať, tvoriť a kriticky hodnotiť informácie s použitím výpočtovej techniky),
- schopnosť učiť sa nové veci,
- podnikavosť (schopnosť pretaviť myšlienky do aktivít a výsledkov),
- zánietenie (schopnosť nadchnúť sa pre ideu a získať vnútornú motiváciu kultúrna citlivosť (schopnosť pochopiť, oceniť a využiť rozdielnosť),
- zodpovednosť

Návrh aktivít pre rozvíjanie OPS:

- osobnostný dotazník zameraný na sebaopoznanie študenta + vyhodnotenie (zachovaná anonymita), sebareflexia študentov, pochopenie vlastných predností a možností korekcie negatívnych vlastností a ďalšieho rozvoja s ohľadom na podnikateľskú činnosť,
- analýza vlastnej motivácie študenta pre podnikateľskú činnosť, zostavenie hierarchie jednotlivých motívov, ktoré sú rozhodujúce pre podnikateľskú činnosť,

- individuálne rozhodovanie (riešenie zadanej úlohy z pozície vedúceho pracovníka) vs. skupinové rozhodovanie (prezentácia vlastných názorov a argumentov v skupine, hľadanie spoločného skupinového riešenia),
- prezentácia riešení jednotlivých skupín, analýza rozhodovacieho procesu,
- analýza skupinovej dynamiky, dominancia vs. submisivita v skupine, ovplyvniteľnosť inými v skupine, sila vlastných argumentov,
- nácvik asertívnych techník využiteľných v praxi podnikateľa.

Naša škola má poľnohospodársky charakter a spolu s našimi žiakmi chceme priblížiť žiakom ZŠ a širokej verejnosti dôležitosť poľnohospodárstva. Na základe diskusie a zdieľania OPS sme vytvorili nasledovný prehľad dobre aplikovateľných príkladov dobrej praxe.

- Žiacke mobility v trvaní dvoch - troch týždňov v rámci projektov Erasmus + . V rámci modernizácie vzdelávacieho procesu možnosť umiestniť našich žiakov do partnerských škôl v zahraničí. (žiaci z odborov - záhradníctvo – viazačstvo a aranžérstvo, agropodnikanie – kynológia, podnikateľ pre rozvoj vidieka, cukrár, viazač – aranžér) sú zaradení do osvedčených podnikov (kvetinárstva, záhradnícke centrá, poľnohospodárske podniky..., s ktorými majú naši partneri dlhoročné skúsenosti, alebo na praktickú výučbu v škole tak, aby mali čo najlepšie vytvorené podmienky pre získanie praktických zručností, nových metód a techník, využívaných vo svojom odbore, ktoré nemajú možnosť vidieť počas praxe na Slovensku.
- Propagácia odborného vzdelávania a prípravy v nedostatkových odboroch vzdelávania – ide o propagáciu študijných a učebných odborov so zameraním na oblasť poľnohospodárstva, rozvoja vidieka, agroturistiky, potravinárskej výroby a kynológie v regióne, úzko spolupracujeme so zamestnávateľmi v regióne, spolupracujeme so základnými a strednými odbornými školami doma i v zahraničí – ukážka aktivít počas prezentačných dní.
- Aktivity a projekty pre žiakov ZŠ – Deň otvorených dverí, Tvorivé dielne, Deň Zeme, Európsky týždeň odborných zručností a Víkend otvorených parkov a záhrad pre žiakov a širokú verejnosť.
- Účasť na celoslovenských a medzinárodných súťažiach, ako aj ich realizácia – Mladý poľnohospodár, Veľká noc v Pruskom, Mladý ekofarmár... Všetky súťaže sú poľnohospodárskeho charakteru.
- Žiaci sa pravidelne zúčastňujú celoslovenských súťaží Mladý Tvorca Nitra, FLÓRA CUP Bratislava, nadnárodnej súťaže Viktoria regia v Piešťanoch a každoročne reprezentujeme Slovensko na medzinárodnom Floristickom festivale Romantica v Bugnare. Žiaci odboru poľnohospodár reprezentujú školu na medzinárodnej súťaži Hledáme mladé technické talenty v SOU Uherský Brod – žiaci prezentujú svoje zručnosti
- Účasť na súťažiach Agro dievča Agro chlapec, Podpor svoj odbor - videá z praxe a jednotlivých odborov

Neposlednom rade je veľmi dôležité duálne vzdelávanie, ktoré vytvára partnerský vzťah medzi zamestnávateľom a žiakom. Duálne vzdelávanie je moderný spôsob prípravy na povolanie, v ktorom sa žiak učí, ako premeniť teoretické vedomosti na praktické priamo na

pôde zamestnávateľa.

V rámci diskusie sme sa zhodli, že je neustále potreba aplikovať metódy aktívneho učenia. Aktívne učenie predstavuje procesy, postupy a prístupy vo výučbe, prostredníctvom ktorých /žiak prijíma informácie aktívnym spôsobom (samostatným pričinením) a na ich základe hodnotí a vytvára si vlastné úsudky. Aktívny prínos spočíva aj v tom, že získané poznatky spracúva a začleňuje do svojho systému vedomostí, zručností a postojov. Takýto prístup k osvojovaniu si informácií zaručuje efektívny rozvoj schopnosti kritického myslenia, ktoré charakterizuje objavovanie, hodnotenie, porovnávanie, systematizácia poznatkov a individuálne rozhodovanie o ich ďalšom využití či nevyužití. Metódy aktívneho učenia sa sú zamerané na žiaka, na jeho plné zapojenie do vyučovacieho procesu. Žiak prestáva byť pasívnym objektom výučby, stáva sa spolutorcom, hodnotiteľom výchovno-vzdelávacieho procesu, podieľa sa nielen na hodnotení triedy, aktivizuje aj sebahodnotenie.

Jednou z tém pracovného stretnutia bolo uplatnenie absolventov našej školy na trhu práce. Ing. Gézeová ako výchovná poradkyňa školy pravidelne každý rok cez aplikáciu edupage, zadáva žiakom končiacich ročníkov anketu „Kam po skončení strednej školy“. Len malá časť žiakov pokračuje na vysoké školy. Väčšina žiakov odpovedá, že im je jedno v akej práci sa zamestnajú, aj keď to nebude z odboru, ktorí vyštudovali. Všetko závisí od mzdy, ktorú im zamestnávateľ ponuka.

Stránka www.trendyprace.sk, ktorá poskytuje informácie o vývoji a trendoch na trhu práce tak, aby im rozumeli a dokázali sa podľa nich rozhodovať najmä žiaci a rodičia pri výbere strednej školy. „Návštevníci tu nájdu informácie o uplatnení absolventov jednotlivých študijných odborov stredných. Podľa niekoľkých kritérií tak môžu zistiť, aké majú šance sa po štúdiu v danom odbore uplatniť a či je to dobrá voľba. Zároveň nájdu informácie o zamestnaniach, ktoré bude náš trh potrebovať v priebehu niekoľkých rokov“. Správna štruktúra absolventov môže do budúcnosti zmierniť aj nesúlad medzi ponukou a dopytom na trhu práce.

Pre podporu sebapoznania a výchovu k podnikateľstvu je dôležité charakterizovať kľúčové body tvorby osobného portfólia žiaka.

Žiacke portfólio je považované za jedno z moderných prostriedkov autentického hodnotenia žiaka (Slávik, 1999, s. 106). Ide o tzv. usporiadaný súbor väčšieho množstva prác alebo rôznych materiálov vytvorených žiakmi za určité časové obdobie, ktoré slúži predovšetkým na poskytovanie komplexného obrazu o napredovaní žiaka v škole. Môžeme ho aj chápať ako nástroj, pri ktorého tvorbe žiak rozvíja svoje kompetencie v rôznych oblastiach.

Výhody portfólia:

- ✓ umožňuje uplatniť sa žiakom s rôznymi učebnými štýlmi;
- ✓ umožňuje žiakovi samotnému, jeho rodičom a ostatným záujemcom o žiakovo učenie čo najkomplexnejší pohľad na to, ako sa žiak učí, ako uvažuje, ako spolupracuje s inými spolužiakmi;
- ✓ učiteľ má na základe portfólia možnosť sledovať smer, podstatu a mieru zmien v učení sa žiaka (silné a slabé stránky žiaka);
- ✓ portfólio podporuje reflexívne myslenie, povzbudzuje jedinca k vlastnému rozhodovaniu a smerovaniu v procese učenia sa;
- ✓ portfólio podporuje spoluzodpovednosť žiaka za učenie sa a dosahovanie stále lepších vedomostí a zručností vo svojom štúdiu;
- ✓ vedie žiaka k zamýšľaniu sa nad jeho vlastnou prácou a ponúka mu možnosť

rozhodnúť o kvalite vykonane.

Nevýhody portfólia:

- časová náročnosť na plánovanie a systém hodnotenia;
- veľký rozsah materiálov;
- riziko formálnosti hodnotenia;
- nebezpečenstvo zneužitia informácií o žiakovi.

Pre podporu sebapoznania a výchovu k podnikateľstvu sme vytvorili nasledovné body pri tvorbe osobného portfólia žiaka:

Štruktúra portfólia

- Spoločné položky (spoločná dokumentácia), zoznam.
- Vlastný výber položiek (výsledky práce, koncepty, certifikáty...)
- Motivácia:
- Čo sa mi v poslednom období podarilo?
- Čo ma zaujíma, o čom by som sa chcel dozvedieť viac?
- S kým v škole (na pracovisku zamestnávateľa) spolupracujem a čo tvoríme?

Portfólio žiaka

- Funkčnosť je daná jasne definovanými časťami,
- Podklad pre tvorbu plánu osobnostného rozvoja žiaka,
- Kompetenčný profil žiaka.

Portfólio žiakom slúži nielen na uplatnenie sa na trhu práce, ale aj pri prijímacom konaní na VŠ.

SCHOPNOSTI A ZRUČNOSTI ŽIAKOV PRE UPLATNENIE SA NA TRHU PRÁCE

	Názov kritériá	Popis kritériá
1.	Pružné prispôsobenie sa (zmeneným okolnostiam)	Schopnosť prispôbiť sa zmeneným okolnostiam, zmeniť či prispôbiť svoje návyky a správanie, efektívne pracovať v nových alebo meniacich sa situáciách.
2.	Samostatné riešenie úloh	Schopnosť samostatne analyzovať situáciu, hľadať riešenia úlohy a vykonávať prácu.
3.	Spolupráca (pri riešení úloh)	Schopnosť zapájať sa do spoločnej práce, spoluvytvárať pozitívnu atmosféru v tíme, snaha o tímové dosiahnutie výsledkov.
4.	Riešenie problémov	Schopnosť problém včas identifikovať, správne ho pomenovať, analyzovať, nájsť varianty riešenia,

		zvoliť optimálny variant, zrealizovať ho a následne zhodnotiť výsledok.
5.	Rozhodovanie	Schopnosť robiť kvalitné a rýchle rozhodnutia založené na kombinácii analýzy, skúsenosti a dobrého úsudku.
6.	Sebaprezentácia a komunikácia	Schopnosť kultivovane a efektívne verbálnou aj písomnou formou vyjadrovať myšlienky, názory a postoje a prezentovať svoju osobu s primeranou sebadôverou.
7.	Doťahovanie vecí do konca	Schopnosť ísť do všetkého s energiou a potrebou dokončiť začaté, nevzdávať sa pred koncom, a to aj v prípade komplikácií.
8.	Dodržiavanie pravidiel, disciplína	Schopnosť dodržiavať princípy práce, pravidlá súvisiace s bezpečnosťou pri práci a spoločenskými pravidlami.
9.	Odolnosť voči záťaži	Schopnosť zvládať náročné a záťažové situácie a prekonávať prekážky.
10.	Vytváranie a udržiavanie vzťahov s inými ľuďmi	Schopnosť vnímať iných ľudí ako dôležitých partnerov a svojim aktívnym prístupom vytvárať a udržiavať s nimi profesionálne vzťahy.

ŠPECIFICKÉ PREDPOKLADY PRE UPLATNENIE SA VO VYBRANÝCH POVOLANIACH

	Názov	Popis
11.	Manuálna zručnosť	Schopnosť a sklon venovať sa zhotovovaniu, opravovaniu, vytváraniu predmetov, využívať pri tejto činnosti rôzne nástroje a pomôcky s účelným využitím predstavivosti, jemnej motoriky a fyzickej sily.
12.	Technické myslenie	Záujem o fungovanie strojov, prístrojov a zariadení. Schopnosť vytvoriť náčrty a schémy predmetov a prístrojov, používať a orientovať sa v technickej dokumentácii, skúmať a pochopiť funkcie zariadení a ich

		technické parametre.
13.	Priestorová predstavivosť	Schopnosť pracovať s priestorovými zobrazeniami, dokázať s nimi uvedomene narábať, vytvárať adekvátne obrazy priestorových útvarov, v predstavách s nimi operovať (v myslí narábať s priestorovými predmetmi a obrazcami, porovnávať ich, rotovať ich, dotvárať a pod.)
14.	Jemná motorika, presnosť	Schopnosť precíznej manipulácie s drobnými predmetmi a nástrojmi, spojená s dobrou zrakovou ostrosťou a koordináciou ruka - oko.
15.	Praktické myslenie	Schopnosť riešiť úlohy prakticky so zameraním na výsledok, úžitok, hospodárnosť a efektívnosť.
16.	Práca v sťažených pracovných podmienkach	Predpoklady a motivácia vykonávať prácu a dosahovať výsledky v rôznych externých a interných podmienkach prostredia.

Pre rozvoj podnikateľských vedomostí a zručností je dôležité:

Efektívne vedená komunikácia

Prostredníctvom predmetu, ktorý vyučujeme, rozvíjame komunikačné zručnosti žiakov. Oboznámime ich so zásadami, ako správne verbálne a neverbálne komunikovať. Súlad verbálnej a neverbálnej komunikácie si žiaci necvičia napríklad prezentáciou svojej práce (projektu) pred triedou.

Kooperácia

Podporujeme prácu v tímoch, sprvádzame žiaka v procese prijímania tímovej roly. Aj túto kľúčovú kompetenciu môžeme rozvíjať v ľubovoľnom predmete, ktorý vyučujeme.

Kreativita

Vyjadríme úprimnú radosť z kreatívnej práce žiaka, z nových postupov, ktoré aplikoval.

Oceníme:

- čas, ktorý venoval úlohe,
- zmysel pre inováciu, odvahu hľadať vlastné riešenie a prijímať zodpovednosť za výsledný produkt,
- riešenie problémovej situácie.

Zaradením metódy „problemsolving“ do rôznych výučbových predmetov umožní žiakom zažiť bežné pracovné situácie a overiť si vlastný postoj k ich riešeniu.

Zvládanie záťaže

V rámci predmetu, ktorý vyučujeme, žiak formuluje svoje ciele, ktoré by chcel dosiahnuť, a identifikuje „cestu“ k ich dosiahnutiu. Učí sa zvládnuť náročné situácie počas tejto „bádateľskej cesty“ a hľadať efektívne spôsoby zvládania záťaže.

Vyhľadávanie a posudzovanie dôveryhodnosti informácií

V rámci každého vyučovacieho predmetu rozvíjame kritické myslenie žiaka. Nepredkladáme mu hotové výsledky, ale učíme ho pracovať s rôznymi zdrojmi informácií, vyhodnocovať ich a zostavovať vlastné „myšlienkové produkty“.

Vedenie tímu

Tímovou spolupracou sa žiaci učia spoznávať svoju úlohu v tíme, overiť si zhodu medzi tým, čo očakávajú od svojho „pracovného zaradenia“ a realitou.

Samostatnosť

Vypracovaním „seminárnej práce“, „záverečnej práce“ alebo tvorivým písaním s následnou prezentáciou umožňuje žiakom formulovať vlastný názor na danú tému, skúmať problematiku v súvislostiach a učiť sa správne argumentovať.

Dôležité pri rozvoji pedagógov a žiakov v oblasti tímovej spolupráce je kooperácia, ktorá je súčasťou tých metód výučby, ktoré zásadným spôsobom rozvíjajú kreativitu a sociálne zručnosti žiaka.

Schopnosť spolupracovať a byť členom tímu je nevyhnutnou kompetenciou pre uplatnenie žiaka na trhu práce. Kooperácia ako metóda výučby prináša pozitívne výsledky v oblasti dosiahnutia hĺbky aj rozsahu získaných vedomostí. V porovnaní s tradičnými metódami – umožňuje rozvíjať sociálne zručnosti žiaka a výrazne ovplyvňuje jeho osobnostný rozvoj.

Kooperatívne vyučovanie je jedna z foriem skupinového vyučovania, kde je komplexné zadanie rozdelené do nezávislých čiastkových úloh, ktoré sú pridelené jednotlivým členom tímu. Zodpovednosť za výsledok je samostatná za každú čiastkovú úlohu. Spolupráca sa vyžaduje iba pri zlučovaní čiastkových výsledkov do celkového skupinového výsledku. Kooperatívne vyučovanie prebieha asynchrónne. Kooperatívne učenie sa nielen zlepšuje zapamätanie si a porozumenie vzdelávacieho obsahu, ale zlepšuje aj interpersonálne zručnosti žiakov a spôsob myslenia. Žiak sa aktívne učí, učí sa argumentovať, hľadať kompromis, rozvíja svoje komunikačné zručnosti, vodcovské zručnosti. Žiaci sa učia vzájomne si poskytovať a prijímať pomoc.

Počas výučby dochádza medzi žiakmi k trom základným typom vzájomných vzťahov:

- súťaživosť – úspech jedného je spojený s neúspechom druhých,
- individualizmus – úspech/ neúspech nie je závislý od druhých,
- spolupráca – úspech jednotlivca je spojený s úspechom celej skupiny.

Medzi výhody patrí:

- ✓ **Zlepšenie sa všetkých zúčastnených:** Lepší žiaci sa učia tým, že slabším vysvetľujú, ukazujú, zdôvodňujú, slabší sa učia tým, že spolupracujú, kladú otázky. Výsledkom vzájomného ovplyvňovania je zlepšenie sa celej skupiny.
- ✓ **Každý má možnosť niečím prispieť:** Každý žiak má možnosť prispieť k riešeniu

úlohy určitým spôsobom v tom, v čom je dobrý.

- ✓ **Možnosť otestovať si, ako sa presadiť:** Každý žiak má priestor, aby sa vyjadril v malej skupine a mal možnosť nabrat' odvalu presadiť sa aj v triede vo väčšom kolektíve.
- ✓ **Zlepšenie po vedomostnej stránke:** V takomto type učenia má možnosť zaplniť si medzery v poznatkovej oblasti tým, že rovesníci dokážu vysvetliť problematické veci vlastným jazykom.
- ✓ **Podpora rôznorodosti učenia sa:** Rovesnícke učenie dokáže rešpektovať odlišnosti žiakov v triede, čo tradičné vyučovanie v smere učiteľ – žiak nedokáže.
- ✓ **Učenie podľa vlastných potrieb:** Žiaci sa môžu venovať problému sami, v pokojnej atmosfére, podľa svojich potrieb a časových i priestorových možností.

Nevýhody je možné zhrnúť do troch oblastí:

- ❖ žiak, ktorý ktorý situáciu v skupine zneužíva,
- ❖ žiak, ktorý preberie prílišnú iniciatívu
- ❖ náročnosť na prípravu učiteľa.

Ak sa nám z rôznych dôvodov nedarí realizovať skupinovú prácu v triede (niektorí žiaci odmietajú pracovať v skupine, pretrvávajú súťaživosť medzi žiakmi alebo chýbajú základné kompetencie k riešeniu problémov), je výhodné vytvoriť si zoznam – prehľad úrovní kompetencií žiakov v triede. Získame prehľad o tom, ktoré sú „najsľabšie“ miesta v kooperácií a na ich odstránenie cielene navrhne aktivity.

Implementácia podnikania do vzdelávacieho systému smeruje k podpore podnikania ako dôležitej súčasť ekonomiky štátu. To, že sa aj mladšia generácia učí základné princípy podnikania vrátane kultúry a etiky podnikania, hrá dôležitú úlohu vo vzdelávaní a vytvára predpoklady na zvyšovanie zamestnanosti, rozvoj podnikateľského sektora a posilňovanie hospodárskeho potenciálu a konkurencieschopnosti ekonomiky v globalizovanom svete. Možnosti konkurencieschopnosti Slovenska v európskom a globálnom meradle v budúcnosti naznačuje aj koncepcia Priemysel 4.0, z ktorej jasne vyplýva potreba intrapersonálnych a interpersonálnych kompetencií žiakov s dôrazom na podporu experimentovania, tvorivosti a podnikavosti.

Určiť vzdelávaniu v oblasti podnikania skutočný smer je potrebné rozvinúť výsledky vzdelávania súvisiaceho s podnikaním, metódy posudzovania a postupy na zabezpečovanie kvality na všetkých úrovniach vzdelávania.

Podnikateľské vzdelávanie sa zameriava na rozvoj tzv. „mäkkých zručností“, ako je tímová práca, vytrvalosť, iniciatíva, zodpovednosť, vynaliezavosť, ktoré žiakom pomôžu napredovať a uspieť, ale aj na rozvoj tzv. „tvrdých zručností“, ku ktorým patrí napríklad finančná gramotnosť, základné vedomosti z oblasti ekonomiky, plánovania, financií, manažmentu, marketingu, reklamy a schopnosť uplatňovať teóriu v praxi. Tieto schopnosti sú cenné ako pre jednotlivcov, tak aj pre spoločnosť.

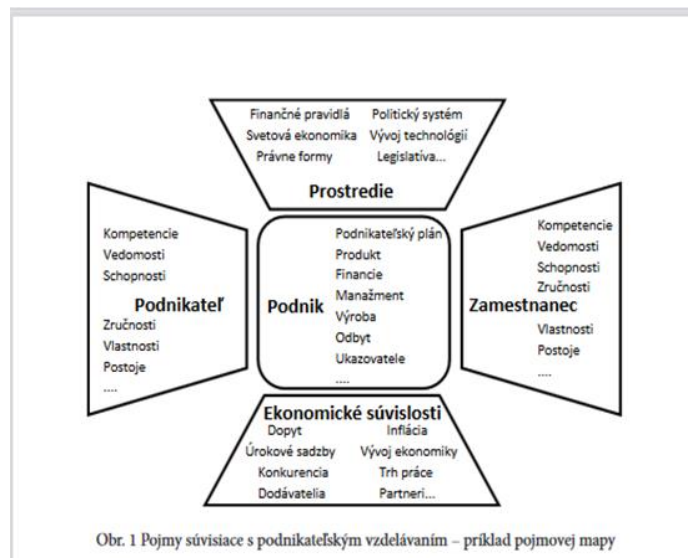
Súčasnú myslenie o výučbe v oblasti podnikania sa zakladá na niekoľkých opakujúcich sa témach:

- ✓ Vzdelávanie v oblasti podnikania je viac ako len príprava na vedenie podniku. Jeho cieľom je rozvíjať podnikateľské postoje, zručnosti a vedomosti, vďaka ktorým žiaci

a študenti jednoducho „premenia svoje nápady na skutky“.

- ✓ Podnikateľské kompetencie vyžadujú aktívne spôsoby zapojenia študentov, aby využívali vlastnú tvorivosť a schopnosť inovácie.
- ✓ Podnikateľské kompetencie a zručnosti je možné získať alebo vybudovať len praxou, na základe skúseností z reálneho života.
- ✓ Podnikateľské zručnosti je možné osvojovať si v rámci všetkých predmetov.
- ✓ Vzhľadom na skutočnosť, že väčšina študentov využije podnikateľské zručnosti v rámci spoločností alebo verejných inštitúcií, podnikateľské vzdelávanie by sa malo zameriavať na „iniciatívnych zamestnancov“, ako aj na podnikateľov.

Základné pojmy súvisiace s podnikateľským vzdelávaním obsahuje stručná pojmová mapa

Odporúčame vyššie uvedené materiály a kompetencie k implementácii do pedagogického procesu.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Ing. Ľubica Lašová
12. Dátum	31.01.2022
13. Podpis	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; text-align: center;">Ochrana osobných údajov</div>
14. Schválil (meno, priezvisko)	Ing. Jozef Hudec
15. Dátum	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; text-align: center;">Ochrana osobných údajov</div>
16. Podpis	